

Trend zpomalování hospodářského růstu české ekonomiky byl přerušen

Podle zpřesněného odhadu ČSÚ vzrostl **hrubý domácí produkt** (očistěný o cenové, sezónní a kalendářní vlivy) **ve 3. čtvrtletí 2018 meziročně o 2,4 %**, tj. stejně jako ve 2. čtvrtletí. Zpřesněný odhad je o 0,1 p. b. příznivější než předběžný údaj z poloviny listopadu, a současně znamená, že po třech kvartálech zpomalování, **meziroční růst české ekonomiky ve 3. čtvrtletí stagnoval**. Také mezičtvrtletní vývoj byl vylepšen, ve srovnání s předběžným odhadem o 0,2 p. b. na růst o 0,6 %.

Na straně výdajů se o meziroční růst tuzemského hrubého domácího produktu postaraly téměř shodně výdaje na konečnou spotřebu a na investice. Domácnosti utratily meziročně o 3,1 % více, a to především díky rekordní ekonomické aktivitě a silné důvěře spotřebitelů v budoucí vývoj, která byla podložena rychlým růstem mezd a velmi nízkou nezaměstnaností. Nejvyšší dynamika růstu byla zaznamenána v kategorii předmětů dlouhodobé spotřeby. Ještě rychleji **rostly vládní výdaje, a to o 5,3 %**. **Tvorba hrubého fixního kapitálu meziročně vzrostla o 9,3 %**, když investiční aktivita byla vyšší jak u vládních institucí, tak i podniků, a byla podpořena především investicemi do staveb a budov, do strojního vybavení, vč. dopravních prostředků a do produktů duševního vlastnictví.

Zvolnění světové obchodní výměny vlivem rostoucích nejistot z obchodní války mezi USA a Čínou a slabší výsledky eurozóny, vč. Německa, se do výsledků zahraničního obchodu zatím nepromítly. **Vývoz zboží a služeb (ve s. c) zrychlil na 4,5 % a jejich dovoz na 6,2 %**. Rychlejší tempo dovozu než vývozu souvisí se stále rychlým růstem domácí poptávkou a vysokou náročností českého vývozu na dovozy.

Na nabídkové straně ekonomiky vzrostla hrubá přidaná hodnota meziročně o 2,4 %, když se na růstu nejvíce podílelo odvětví obchodu a dopravy. Výrazně oslabil vliv průmyslu, zejména zpracovatelského, jehož růst zpomalil na 1 %, což bylo ovlivněno zejména nižší produkcí ve výrobě dopravních prostředků.

Za 1. - 3. čtvrtletí 2018 se výkonnost ekonomiky meziročně zvýšila o 3 %. Ve 4. kvartálu očekáváme růst zhruba na úrovni 3. čtvrtletí, což **v celoročním výsledku vychází na růstové tempo mírně pod hranicí 3 %**.

Hrubý domácí produkt (ve stálých cenách, očistěný o cenové, sezónní a kalendářní vlivy, změna v %)

	2017				2018		
	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	1. Q	2. Q	3. Q
meziročně	2,9	4,9	5,1	5,0	4,1	2,4	2,4
proti předchozímu čtvrtletí	1,3	2,3	0,5	0,7	0,5	0,7	0,6

Pramen: ČSÚ

Makroekonomická situace v ČR

Základní ukazatele - poslední údaje

HDP (y/y, %)	3. Q 2018	2,4	Průmyslová produkce (y/y, % ze s.c.)	9/2018	-0,9
Míra inflace (y/y, %)	10/2018	2,2	Stavební produkce (y/y, % z s.c.)	9/2018	12,4
Obecná míra nezaměstnanosti* (v %)	10/2018	2,1	Maloobchod vč. mot. voz. (y/y, % ze s.c.)	9/2018	1,4
Průměrná mzda nom. / reál. (y/y, %)	2. Q 2018	8,6 / 6,2	Vývoz / dovoz zboží ** (y/y, %, z b.c.)	9/2018	1,0/2,1

* podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle ve věku 15-64 let

Zdroj: ČSÚ, listopad 2018

** přeshraniční pojetí

Z DOMOVA

Spotřebitelská organizace dTest podává stížnost na Google

Česká organizace dTest spolu s dalšími šesti spotřebitelskými organizacemi v Evropě budou podávat stížnost na americkou digitální firmu Google k Úřadu na ochranu osobních údajů. Podle studie norské organizace Forbrukerrådet Google sleduje polohu svých uživatelů, což je v rozporu s evropským Obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR). Údaje o poloze spotřebitele přitom mohou odhalit mnoho informací o lidech a mohou být použity k mnoha účelům včetně cílené reklamy. Google vzápětí uvedl, že se se studii pečlivě seznamuje, nicméně historii polohy může uživatel kdykoliv smazat nebo pozastavit.

Zdroj: ihned.cz

Spotřebitelská důvěra se v listopadu propadla

Důvěra spotřebitelů v české hospodářství se v listopadu oproti říjnu výrazně snížila (o 5,1 bodu na 106,9) zejména kvůli obavám lidí ze zvýšení nezaměstnanosti, částečně pak i z růstu cen. Čeští spotřebitelé nadále profitují z napjaté situace na trhu práce, ovšem dopadly na ně horší výsledky z Německa a Francie. Lidé se začínají obávat zhoršující se ekonomické situace, dopadu brexitu nebo obchodních válek. Naopak důvěra podnikatelů se navzdory nedostatku pracovní síly zlepšila. Stavební sektor očekává zvýšení tempa růstu pracovní činnosti a lépe hodnotí i poptávku.

Zdroj: ČSÚ, ČT24

V příštím roce zdraží energie

Část dodavatelů energie uvedla, že od ledna zvýší ceny svým zákazníkům, kteří je nemají zafixovány. Dodavatelé odůvodňují krok růstem velkoobchodních cen. Cena elektřiny na Pražské energetické burze pro rok 2019, na který se teď obchodníci nejvíce zásobují, vzrostla meziročně téměř o polovinu. Roste také cena plynu, na téže burze stoupla meziročně o více než čtvrtinu. Trend růstu cen energií pro tuzemské domácnosti potvrzuje také aktuální oznámení Energetického regulačního úřadu (ERÚ), dle kterého regulovaná část ceny elektřiny pro domácnosti vzroste v průměru o 2,2 procenta. Zdražování bude dle analytiků pokračovat i v dalších letech.

Zdroj: ČTK

Cena pohonných hmot v ČR mírně klesne

Cena pohonných hmot v čerpacích stanic v ČR do konce letošního roku mírně klesne především z důvodu klesající ceny ropy. Cena ropy v posledních týdnech razantně klesla ze strachu trhu z příliš vysoké nabídky, kdy Spojené státy připravují rozšíření sítě svých ropovodů. Analytici míní, že v nejbližším období nastane mírné zlevnění hlavně u benzínu a stagnaci či velmi mírný pokles v případě nafty. Průměrná cena nafty přitom

poprvé od března 2015 překročila cenu benzínu.

Zdroj: ČTK, e15

Dukovany neplánovaně odstavily první blok

Elektrárna Dukovany v neděli neplánovaně odstavila první blok kvůli podezření na drobnou netěsnost potrubí parogenerátoru v nejaderné části zařízení. Předpokládá se, že odstávka potrvá do konce týdne. První blok byl naposledy plánovaně odstaven v květnu kvůli výměně pětiny paliva, kontrolám a úpravám zařízení. Rovněž neplánovaně byl na začátku listopadu odstaven 4. blok, který stál kvůli opravě závady na jedné z trubiček v parogenerátoru.

Zdroj: ČTK

Vláda oznámila národní investiční plán

Vláda na pondělním Setkání lídrů českého stavebnictví zveřejnila národní investiční plán, který zahrnuje přes 17.000 projektů za 3,45 bilionu korun na léta 2019 až 2030. Projektové období chce vláda rozdělit na dvě části, přičemž v té první do roku 2022 zahrnuje do programu projekty za 1,226 bilionu korun. Analytici se shodují, že ČR má rezervy zejména v investicích do dopravní infrastruktury. Snižování objemu vyčleněných peněz na dopravní investice v rozpočtovém výhledu na roky 2020 a 2021 proto může dále zvýšit dopravní zatížení českých dálnic a silnic.

Zdroj: ČTK

Stát vydá Dluhopisy republiky

Ministerstvo financí v pondělí 3. prosince zahájí u příležitosti 100. výročí vzniku Československa prodej státních dluhopisů určených pro občany. Emise s názvem Dluhopis Republiky bude vydán se splatností šest let. MF argumentuje, že pokud dluh drží nejen zahraniční investoři, ale i domácí občané, přináší to státu větší stabilitu. Ovšem podle ekonomů je výnos kolem dvou procent stanoven poměrně nízko a nepokryje zřejmě ani tempo růstu inflace. Zájem drobných investorů bude proto prý jen omezený.

Zdroj: e15.cz

Vláda schválila snížení pracovních míst ve státní správě

Počet míst ve státní správě se od počátku příštího roku sníží přibližně o 860. Obsazena je v současnosti zhruba jedna třetina z těchto míst. Většina rušených míst je řadových, změny se ale dotknou i některých vedoucích či náměstků. Největší změny čekají ministerstvo spravedlnosti, naopak kvůli blížícímu se sčítání lidu posílí Český statistický úřad.

Zdroj: ČTK

Česko exportuje solární panely do Chile

Česká fotovoltaická skupina Solek Group dodá do Chile solární panely odpovídající výkonu zhruba 100 megawattů. Uzavřela smlouvu se společností LONGi Solar Technology. Investice navazuje na dohodu, kterou Solek Group

uzavřela s kanadskou společností CarbonFree letos v létě. Předmětem dohody je rozvoj a výstavba solárních elektráren. Předání hotových staveb kanadské firmě se očekává na přelomu let 2019 až 2020.

Zdroj: e15.cz

V Česku proběhla první „okamžitá“ platba mezi dvěma různými bankami

Ve středu proběhla historicky první okamžitá platba mezi dvěma českými bankami. Novinka výrazně zrychlí převody peněz. Platba mezi běžnými účty z Air Bank do České spořitelny zabrala jen několik sekund. Nová služba, která se teď ještě bude v Air Bank testovat kvůli bezpečnosti, by se měla spustit na jaře příštího roku. Podle zákona o platebním styku musí dnes banka odesílatele zajistit, aby byla platba připisána na účet v jiné tuzemské bance nejpozději do konce následujícího dne po přijetí platebního příkazu.

Zdroj: ČT24, ČTK

ZE ZAHRANIČÍ

Gartner publikovala nejdůležitější IoT trendy a technologie pro budoucnost

Výzkumná společnost Gartner vyjmenovala seznam deseti nejdůležitějších strategických technologií a trendů, které budou motorem digitálních inovací mezi lety 2018 a 2023. Internet věcí (IoT) nabízí mnoho příležitostí ale i překážek.

IoT technologie a trendy, jenž podpoří nové zdroje přidané hodnoty, inovují obchodní modely a přinesou nové zážitky a vztahy. Mezi ně patří: umělá inteligence, sociální, legální a etické aspekty IoT, infonomika a datové brokerství, posun od inteligentního Edge (okraje) k inteligentnímu pletivu (Mesh), IoT governance, inovace v oblasti senzorů, důvěryhodný hardware a operační systém, nové druhy IoT uživatelských zážitků, inovace na úrovni křemíku a nové bezdrátové síťové technologie pro IoT.

Kromě těchto klíčových technologií a trendů se podniky musí soustředit také na vzdělávání zaměstnanců a na výběr strategických partnerů schopných pracovat s podobně vyspělými technologiemi.

Zdroj: iot-portal.cz

Dohoda o brexitu v Bruselu uspěla

Premiéři a prezidenti 27 zemí EU podpořili v průběhu bruselského jednání návrh dohody o brexitu. V současnosti se čeká na prosincové hlasování britského parlamentu, jehož podstatná část má k dohodě odmítavý postoj. V případě nedohody mezi EU a Spojeným královstvím hrozí varianta „tvrdého“ brexitu. Brexit bez dohody by měl výrazný dopad na českou ekonomiku, zejména automobilový průmysl. Britské ministerstvo financí oznámilo, že Británie si brexitem pohorší, ať už se odehraje jakkoli. Britská centrální banka

zároveň varuje, že brexit bez dohody by měl horší následky než finanční krize před deseti lety a britská ekonomika by se za rok zmenšila až o osm procent.

Zdroj: ecofin.cz, ČTK

Itálie čelí hrozbě vzniku krize

Třetí největší země eurozóny se snaží pomocí vyššího zadlužení nastartovat silnější ekonomický růst. Evropská komise však tlačí na snížení plánovaného rozpočtového deficitu a je připravena přistoupit k disciplinárnímu řízení. Itálie patří mezi nejvíce zadlužené země světa a její zadlužení odpovídá více než 133 % HDP. Problémem Itálie je i pomalé tempo růstu HDP, což znemožňuje zlepšování podílu zadluženosti k HDP. Dalším rizikem pro zemi je ukončení programu nákupů dluhopisů ze strany ECB, která byla v posledních letech jediným čistým kupujícím italských vládních dluhopisů. Itálii reálně hrozí vypuknutí dluhové krize.

Zdroj: e15.cz, investicniweb.cz

GM ruší výrobní haly

Největší americký výrobce automobilů General Motors (GM) hodlá v Severní Americe zrušit asi 15 % pracovních pozic. V rámci restrukturalizace aktivit uvažuje o uzavření až pěti severoamerických a také tří dalších továren. Důvodem restrukturalizace je potřeba přizpůsobit se rychle se měnícím podmínkám v automobilovém průmyslu a přesunu k automobilům s elektrickým pohonem a s autonomním řízením. Americký prezident Donald Trump automobilce vytýká, že pracovní místa plánuje zrušit v USA a ne v Číně. Čína je přitom největším odbytištěm automobilky a byl to právě Trump, kdo uvalil dovozní clo na ocel, která je klíčovou komponentou automobilového průmyslu. Trump také nadále uvažuje o zavedení cel na dovoz aut, o kterém možná rozhodne již příští týden. Cla by měla platit bez výjimky pro

všechny typy vozů, kromě dovozu z Kanady a Mexika.

Zdroj: ct24.cz, e15

Microsoft předběhl Apple v tržní hodnotě

Softwarový gigant Microsoft tento týden vystřídal technologickou společnost Apple na postu největšího amerického podniku z hlediska tržní hodnoty. Apple se před několika měsíci stal první americkou veřejně obchodovanou firmou, jejíž tržní kapitalizace překonala hranici jednoho bilionu dolarů. Od té doby však akcie firmy výrazně oslabily. Microsoft se největší americkou firmou podle tržní kapitalizace stal poprvé již v roce 1998.

Zdroj: ČTK

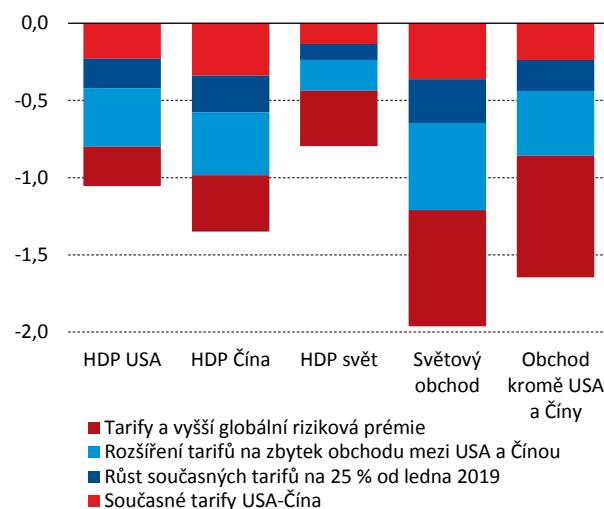
OECD analyzuje negativní dopad obchodních tarifů mezi USA a Čínou

Dle ekonomického výhledu publikovaného OECD dosáhl globální růst již svého maxima. Průměrný růst celosvětového reálného HDP činil v letech 2011 až 2018 3,4 %. Ve velké míře k tomu přispěly ekonomiky Číny a Indie, které rostly kolem sedmi procent. Naopak Spojené státy (2,3 %), Japonsko (1,3 %) nebo eurozóna (1,2 %) rostly značně pod světovým průměrem. OECD zároveň předznamenává, že svižný ekonomický růst z posledních dvou až tří let zažije do roku 2020 zpomalení. Podobný trend nastane také ve světovém obchodě, který za posledních osm let rostl v průměru o 3,6 %, za rok 2017 dokonce až o 5,2 %. Růst globálního obchodu již začal mírně zvolňovat a zavedení tarifů a dalších protekcionistických opatření bude mít pokračující negativní dopad na investiční plány a optimismus domácností a podnikatelů. Další globální riziko představuje vysoká a proměnlivá cena ropy, kdy rostoucí produkce v USA a Rusku byla v průběhu roku 2018 doplněna nejistou dodávkou ze strany OPEC, zejména Venezuely a Íránu. Současně se očekával možný pokles na straně poptávky.

Zpráva OECD předpokládá, že růst HDP v USA bude v roce 2020 v důsledku slábnutí fiskálního uvolňování a postupné normalizace měnové politiky těsně nad 2 %. Daňové reformy, vyšší vládní výdaje, zvýšená důvěra a silný trh práce budou nadále podporovat domácí poptávku. Nicméně dodatečné tarify zvyšující náklady podnikání mohou omezit investiční aktivitu. Pro Čínu OECD předpovídá zpomalení růstu na 6 % v roce 2020 z důvodu nižší míry investic do infrastruktury, pomalejšího růstu poskytnutých úvěrů a klesajícího počtu lidí v produktivním věku.

Rostoucí obchodní napětí zůstává výrazným negativním faktorem pro budoucí vývoj. OECD odhaduje, že již implementované tarify sníží HDP USA a Číny o 0,2-0,3 % a světový obchod poklesne o 0,4 %. Zavedená opatření zároveň zvyšují cenu dovozu, což zrychluje růst inflace. Vyšší inflace může tlačit centrální banky k dalšímu zvyšování úrokových sazeb, což by dále ochlazovalo ekonomiky. Ostatní státy by v dlouhém období pravděpodobně prosperovaly ze zvýšené konkurenceschopnosti na americkém a čínském trhu, ovšem z krátkodobého a střednědobého hlediska převládá pokles poptávky, a proto obchod a HDP poklesne i ve zbytku světa. Zavedení dodatečných tarifů na vybrané zboží ze strany USA ve výši 25 % od ledna 2019 a následná odpověď ze strany Číny

Dopad zavedení tarifů na HDP a obchod do roku 2021 (procentní odchylka od základního scénáře)

Pramen: data OECD, graf MPO

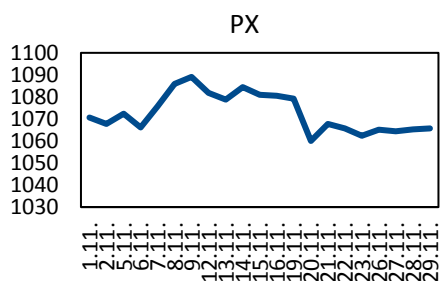
by téměř zdvojnásobilo propad HDP i obchodu. Dále hrozí možnost zavedení cel ve výši 25 % na veškerý obchod mezi USA a Čínou. Za předpokladu, že tato situace nastane v polovině roku 2019, by byly krátkodobé dopady ještě výraznější. Růst HDP USA by byl o tři čtvrtě procenta nižší než v základním scénáři, a pro Čínu se jedná až o 1% propad. Pokles světového obchodu by se prohloubil a značné negativní dopady by zaznamenaly také další obchodní partneři, jakými jsou například Kanada, Mexiko nebo EU.

V krajním případě, při nejistotě ohledně budoucích obchodních politik, by mohla nastat situace, kdy cla zavedená na veškerý obchod výrazně sníží investiční plány podniků. Růst celosvětové investiční rizikové prémie o 50 bazických bodů na tři roky, se kterým počítá OECD ve svém scénáři, by zvýšil cenu kapitálu a celkový propad světového HDP by tak byl o 0,8 p. b. vyšší, než se kterým počítá základní scénář. Pokles investic ovšem neznamená jen krátkodobé zpomalení, protože investice jsou klíčovou složkou dlouhodobého růstu.

Krátkodobě největší dopady pocítí američtí spotřebitelé, kteří budou muset čelit vyšším cenám. Rostoucí ceny vyvinou tlak na Fed, aby zvýšila úrokové sazby ve snaze udržet inflaci poblíž cíle. Rostoucí sazby zvýší atraktivitu dolaru, který v důsledku toho zhodnotí. Oslabené měny rozvíjejících se ekonomik dále zvýší ceny importů do USA, případně posílí pokles celosvětového obchodu. Omezující zásahy do mezinárodního obchodu mají zásadní, dlouhodobý a negativní dopad na globální hospodářství.

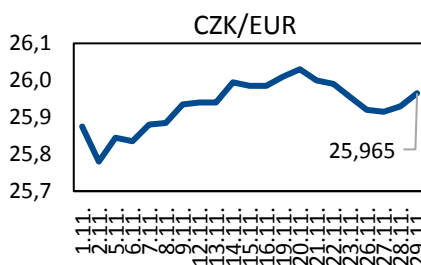
Zdroj: MPO, OECD

Vývoj indexu PX

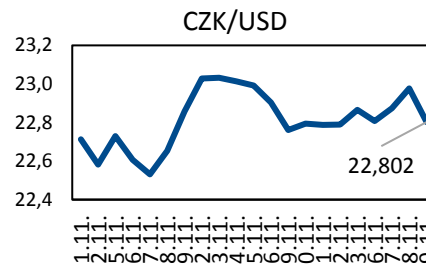

Zdroj: BCPP

Vývoj měnových kurzů

Zdroj: ČNB

Zdroj: ČNB

UDÁLOSTI V TÝDNU od 3. do 7. prosince 2018

PONDĚLÍ	
ÚTERÝ	ČSÚ: Průměrné mzdy (3. čtvrtletí 2018) Eurostat: Maloobchod (říjen 2018)
STŘEDA	
ČTVRTEK	ČSÚ: Maloobchod (říjen 2018)
PÁTEK	ČSÚ: Průmysl (říjen 2018) ČSÚ: Stavebnictví (říjen 2018) ČSÚ: Zahraniční obchod (říjen 2018) Eurostat: HDP (3. čtvrtletí 2018)

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Světová banka, Hospodářské noviny, internet, podniky a podnikové svazy.